

Voorsprongfonds Hoger Onderwijs: instellingsverslag

Gefinancierd door
de Europese Unie
NextGenerationEU

Departement Onderwijs en Vorming
Afdeling Levenslang leren
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL
Tel. 02 553 98 61 – Fax 02 553 98 95
E-mail: levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be
Website: www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier kunnen hogescholen of universiteiten van de Vlaamse Gemeenschap een eindverslag op niveau van een project indienen voor de financiële ondersteuning die ze ontvingen voor het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs.

Wanneer moet u dit formulier uiterlijk terugbezorgen?

Eén projectverslag per project, samen met een fiche op niveau van de instellingen, moet ten laatste op 3 november 2023 elektronisch worden ingediend bij het departement Onderwijs en Vorming per mail aan levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be. In het onderwerp van de mail staat de melding "Verslag Voorsprongfonds + de naam van de instelling" opgenomen.

Waar vindt u meer informatie?

Meer informatie over de verslaggeving voor de projecten van het Voorsprongfonds Hoger Onderwijs is te vinden in het document 'richtlijnen inhoudelijke beoordeling Voorsprongfonds'. Voor verdere vragen m.b.t. de inhoudelijke verslaggeving kunnen de instellingen terecht bij het Departement Onderwijs en Vorming, via levenslangleren.onderwijs@vlaanderen.be.

Algemene informatie

I

Vul hieronder de gegevens van de hogeschool of universiteit in.

naam Vrije Universiteit Brussel
straat en nummer Pleinlaan 2
postnummer en gemeente 1050 Brussel
voor- en achternaam van de Jan Danckaert, rector
gemachtigde voor de instelling
contactpersoon voor het plan Steven Van Luchene, afdelingshoofd onderwijsondersteuning
(inhoudelijk)

Gegevens over de projecten van de instelling

Geef in onderstaande tabel een overzicht van de projecten, en of er voor de optie van gezamenlijke rapportering gekozen wordt

De projectcode van het project dient de projectcode gebruikt bij indiening te zijn.

Een BIS project wordt direct onder het bijhorende project opgelijst.

Vink aan of het project voor een individuele of gezamenlijke beoordeling ingediend wordt.

Voor elk project dient een projectfiche volgens het voorgestelde sjabloon toegevoegd te worden.

projectcode	projecttitel	Individuele beoordeling	Gezamenlijke beoordeling
VUB.001	Curriculumvernieuwing en support voor docententeams (CuSTm)	X	
VUB.001BIS	Curriculumvernieuwing en support voor docententeams (CuSTm)	X	
VUB.003	Wendbaar aanbod in LLL	X	
VUB.004	Interdisciplinaire pakketten levenslang leren	X	
VUB.005	VUBlend: bouwen aan blended onderwijs op opleidingsniveau	X	
LNO2_VUB.006	LNO ² - lerend netwerk Onderwijs-ondersteuners Vlaanderen		X
VUB.007	Comproved, een holistische assessment tool voor comparatief vergelijken	X	
VUB.008	Virtual Labs	X	
VUB.008BIS	Virtual Labs	X	
VUB.009	Blended Proof Onderwijsinfrastructuur	X	
VUB.009BIS	Blended Proof Onderwijsinfrastructuur	X	

Verslag op niveau van de instelling

In welke mate hebben de projecten van het Voorsprongfonds een effect gehad op het algemeen beleid en/of het onderwijsbeleid van uw instelling?

Gelieve hierbij kort in te gaan op elk speerpunt waarvoor er projecten liepen.

De eindfase van het Voorsprongfonds liep voor VUB gelijktijdig met de opstart van de nieuwe beleidsploeg en de daarmee gepaard gaande opmaak van een nieuw Deelbeleidsplan Onderwijs- en Studentenzaken.

In dit beleidsplan - dat werd gefinaliseerd in april 2023 en zal lopen tot 2026 - kregen de verschillende projectlijnen, uitkomsten en geleerde lessen uit het Voorsprongfonds een expliciete plaats, **waardoor er voor elk van de speerpunten een opvolging verzekerd is in de vigerende beleidsvoering (Zie bijlage 01_Deelbeleidsplan):**

- **Speerpunt 1: Toekomstbestendig & wendbaar portfolio**

- De geïntegreerde onderwijsvisie, die werd ontwikkeld binnen luik 1 van VUB.001 & VUB.001BIS Curriculumvernieuwing en support voor docententeams (CuSTm) en met positief advies van Studentenraad, Onderwijsraad en Academische Raad op 19/09/2023 finaal werd goedgekeurd door de Universiteitsraad (zie bijlagen 02A_goedkeuring onderwijsvisie en 02B_Onderwijsvisie), vormt de basis voor de verdere beleidsontwikkeling op het vlak van onderwijs:
 - De verdere verspreiding, implementatie en consolidatie van de vernieuwde, geïntegreerde onderwijsvisie vormt een afzonderlijke strategische doelstelling 'SD5' in het beleidsplan.
 - In de onderliggende operationele doelstellingen is de verdere verankering van deze visie gepland in alle ondersteunings- en monitoringsprocessen. We ontwikkelen in dat kader bijvoorbeeld een monitoringinstrument met indicatoren en datasets, integreren de visie in de VUB-kwaliteitscyclus en koppelen de visie aan de interne besluitvormingsprocessen rond het opleidingsaanbod (zie Deelbeleidsplan, OD 5.2 en OD 5.3).
 - Wat de bredere bekendmaking van de visie bij alle docenten betreft, is de eerstvolgende concrete stap de organisatie van een 'Urban Engaged Onderwijsdag' waar de visie centraal zal staan. De Academische Raad besliste daartoe een lesvrije dag in te richten (zie bijlage 03_Urban Engaged Onderwijsdag)

- De ondersteuningsmethodologie voor onderwijsteams ('CuStm') en de curriculumvernieuwingsmandaten voor ZAP die werden ontwikkeld en uitgetest binnen luik 2 en luik 3 van het project VUB.001&VUB001.BIS zijn beleidsmatig verankerd onder SD7 'We borgen en ondersteunen de kwaliteit van het onderwijs en zetten daarbij opleidingsteams centraal':
 - Onder OD 7.1 klikken we de continuering van de curriculumvernieuwingsmandaten vast als een nieuw instrument voor onderwijsvalorisatie. De eerstvolgende editie van de curriculumvernieuwingsmandaten plannen we vanaf september 2024.
 - Onder OD 7.3 bevestigen we de continuering van de 'CuStm' methodologie als een apart ondersteuningstraject voor opleidingsteams dat voortaan naast de bestaande onderwijsprofessionaliseringsinitiatieven zal staan. Naast de begeleiding van vijf pilootopleidingen binnen de projectperiode zijn er op moment van rapportage nog twee nieuwe trajecten opgestart (*Zie projectrapportage VUB.001, KPI 8*).
 - We werken in het kader van de begrotingsopmaak momenteel aan een duurzaam capaciteitsmodel voor deze trajecten via continuering van 2,5 VTE (*Zie Deelbeleidsplan, 'HF 6. Streefwaarden en middelen'*).
- **Speerpunt 2: Levenslang leren**
 - De projectuitkomsten uit VUB.003 en VUB.004 zitten bestuurlijk verankerd in de interuniversitaire NOVA-structuur: <https://nova-academy.be/nl/over-nova-academy> (*zie ook projectfiche VUB.003 voor nadere toelichting*).
 - Levenslang leren (LLL) is verder in het VUB-onderwijsbeleid verankerd als één van de constituerende 'ingrediënten' van de vernieuwde onderwijsvisie (*zie bijlage 02B_ onderwijsvisie*) en zal dus ook in de toekomst leidend blijven voor beleidsbeslissingen rond onderwijsaanbod en -kwaliteit (*zie Deelbeleidsplan OD 5.2 en OD 5.3 voor wat betreft integratie van visie in monitoring en beslissingsprocessen*).
 - De modaliteiten voor de inrichting van LLL-opleidingstrajecten werden geïntegreerd in de update van het reglement procedures inzake curriculumbeheer en goedgekeurd door de Academische Raad (*zie projectfiche VUB.003, KPI3*).
 - In de lopende opmaak van de VUB-meerjarenbegroting is de continuering van 1 VTE voorzien voor de centrale coördinatie van het LLL-aanbod.
- **Speerpunt 3: Digitale onderwijsvormen**

De beleidsmatige verankering van de VSF-projecten rond blended onderwijs en innovatieve onderwijsinfrastructuur is te vinden onder SD6 van het Deelbeleidsplan '22-'26 (*zie bijlage 1*):

 - Vooreerst is het concept van de 'weloverwogen blend' zoals uitgewerkt in VUB.005 één van de 'ingrediënten' in de vernieuwde onderwijsvisie en werd het richtinggevende kader dat binnen datzelfde project werd ontwikkeld, samen met materialen en inspirerende praktijkvoorbeelden, geïntegreerd in de ondersteuningspagina's.
 - De Onderwijsraad stemde op 19/10 in met de verdere beleidsagenda inzake blended leren (*zie bijlage 04_ Nota Blended Leren*). We voorzien daarin verdere initiatieven op het vlak van (1) Generatieve AI, (2) Visualisatie en monitoring van Blended Leren, (3) Roostering, (4) Bring Your Own Device en (5) Evaluatie en Toetsing. Deze beleidsagenda bouwt uitdrukkelijk verder op de basis die werd gelegd binnen het Voorsprongfonds (*zie projectfiche VUB.005, KPI 1: 'beleid en richtlijnen blended leren'*).
 - Een continuering van 3 FTE facultaire onderwijsondersteuners wordt voorzien onder OD 6.1 om de ondersteuning ook in de onderwijspraktijk te continueren. (*Zie ook Deelbeleidsplan, 'HF 6. Streefwaarden en middelen'*). Op moment van rapportage lopen de daartoe nodige begrotingsonderhandelingen.
 - De opvolging van de software- en infrastructuurprojecten die we konden realiseren onder VUB.007, VUB.008/VUB.008BIS en VUB.009/VUB.009BIS wordt verzekerd onder OD 6.3 van het Deelbeleidsplan. Recurrente ondersteuningsnaden (bv. rond het inzetten van virtual labs of het gebruik van de hybride 'Teams-rooms') nemen we onder die doelstelling mee in het reguliere aanbod.
 - Een meer bestuurlijke verankering van onze innovatieprojecten rond blended onderwijs is verzekerd door het oprichten van een nieuwe Adviescommissie Innovatie in de schoot van de Onderwijsraad. Deze commissie buigt zich over de verdere beleidsagenda blended leren, het beheer van de

onderwijsstools en adviezen over infrastructuur. De installatievergadering van deze commissie vond plaats op 10 oktober (*zie bijlage 05 oprichting ACI*).

Hoe hebben de projecten van het Voorsprongfonds het opleidingsportfolio van uw instelling beïnvloed? Wat heeft een analyse van het opleidingsportfolio opgeleverd? Hoe werd deze analyse uitgevoerd?

- De meest zichtbare **impact op het opleidingsportfolio** werd gerealiseerd door de projecten VUB.003 en VUB.004 binnen het speerpunt Levenslang Leren: de creatie van niet minder dan 60 nieuwe levenslangleren initiatieven (*Zie projectrapportage VUB.003*).
- Een minder zichtbare maar niet minder diepgaande beïnvloeding vond **intracurriculair** plaats via het (re)design van leeractiviteiten, opleidingsonderdelen en/of de introductie of aanpassing van leerlijnen binnen de andere VSF-speerpunten:
 - Het project rond de ondersteuningsmethodologie voor onderwijsteams ('CuSTm') en de curriculumvernieuwingsmandaten ('CVM') (cfr. VUB.001/VUB.001BIS) impacteerden de curricula van 19 opleidingen:
 - 5 pilootopleidingen ondergingen inhoudelijke wijzigingen, van het introduceren van leerlijnen tot een hervorming van de afstudeerrichtingen (*Zie projectrapportage VUB.001, KPI8 voor een gedetailleerde beschrijving van de wijzigingen*)
 - De 10 CVM impacteerden samen 14 opleidingen (*Zie projectrapportage VUB.001, KPI6 voor een overzicht van aangepaste opleidingsonderdelen en aangepaste of nieuwe leerlijnen*)
 - Verschillende opleidingen ondergingen tijdens de projectperiode een 'verblending' binnen het project VUB.005. (*Zie projectrapportage VUB.005, KPI4 voor een olijsting van 10 aansprekende voorbeelden*)
 - Middels het virtual labs-project (VUB.008) werd een virtuele labo omgeving gecreëerd voor 97 practica van de VUB binnen 10 opleidingen verspreid over vier faculteiten.
- Een **globale analyse van het gehele opleidingsportfolio** was in geen van de goedgekeurde Voorsprongfondsprojecten voorzien. De deliverables van het project VUB.001 (een richtinggevend centraal kader en een methodiek om op het veld effectieve ondersteuning te bieden bij curriculumwijzigingen) vormen daartoe wel belangrijke voorwaarden. Als logisch vervolg voorziet het beleidsplan '22-'26 onder OD 5.3 een meer nadrukkelijke koppeling van de vernieuwde onderwijsvisie aan de interne besluitvorming rond de optimalisatie van het opleidingsaanbod. Daartoe werd intussen een project op eigen middelen uitgeschreven, goedgekeurd en opgestart (*zie bijlage 06_BVO-projectfiche Optimalisatie onderwijsaanbod*). **Een globale analyse van het portfolio is een onderdeel van dat project.**

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot nieuwe opleidingen? Of tot plannen voor nieuwe opleidingen?

- Afgezien van het volledig nieuwe LLL-aanbod dat werd ontwikkeld in VUB.003 en VUB.004 kenmerkten de VUB-projecten binnen het VSF zich door een **nadrukkelijke focus op intracurriculaire optimalisatie**. Creatie van nieuwe opleidingen of het schrappen van bestaand aanbod behoorde niet tot de doelstellingen van onze projecten.
- We zien ook voor de komende jaren, gegeven de capaciteitsproblematiek én de verschillende rationalisatie-inspanningen uit het verleden, meer heil in een beleid dat zich richt op het scherper profileren, het vernieuwen van inhoud en het innoveren van formats van het *bestaande* opleidingsaanbod, dan in een beleid dat erop is gericht nieuwe opleidingen te creëren of bestaande opleidingen af te schaffen. Efficiëntie- en kwaliteitswinst, inclusief rationalisatie, denken we vooral binnen het bestaande portfolio te kunnen realiseren. Dankzij het Voorsprongfonds hebben we daartoe een aantal succesvolle, op ondersteuning gerichte, pilootprojecten kunnen draaien die stuk voor stuk via het beleidsplan gecontinueerd zullen worden.
- Het Engelstalig aanbod beschouwen we wel nog voor uitbreiding vatbaar. Zo is er, als één van de uitlopers van het pilootproject rond het aanscherpen van het profiel van de opleiding Wijsbegeerte en

Moraalwetenschappen (zie *projectrapportage VUB.001 KPI3*), een denkoefening gestart rond een Engelstalige variant van de hervormde opleiding.

- Zoals hierboven aangegeven is er intussen ook een bredere analyse opgestart die het gehele portfolio onder de loep neemt. Daartoe werd een project op eigen middelen uitgeschreven, goedgekeurd en opgestart (zie *bijlage 06_BVO-projectfiche Optimalisatie Onderwijsaanbod*).

Hebben de projecten van het Voorsprongfonds aanleiding gegeven tot het schrappen van bestaande opleidingen of tot aanpassingen van het bestaande aanbod? Of tot plannen hieromtrent?

- Zie bovenstaande vraag.

Ondertekening door de rector of algemeen directeur

Vul de onderstaande verklaring in.

Ik verklaar dat alle gegevens in dit formulier en de bijlages naar waarheid zijn ingevuld

datum 27 10 2023
 dag maand jaar

handtekening

DocuSigned by:

Jan Danckaert

82FFDECA5659472...

voor- en achternaam Jan Danckaert